

Recensie: The Curious Incident of the Dog in the Night-Time

Piccadilly Theatre Londen
donderdag 10 januari 2019

foto © Brinkhoff and Mogenburg

Recensie:

Drie regies van Marianne Elliott op één week recenseren in Londen. Je zou kunnen denken dat daar een groter journalistiek plan achter zit. Niets is minder waar. Dat we zowel War Horse (dat ons qua vertelritme en spanningsboog wat tegenviel maar visueel en qua poppenspel wel mooi is), een ijzersterk Company én een buitengewoon waanzinnig straf 'The Curious Incident of the Dog in the Night-Time' naar Mark Haddons 16-jaar oude roman zagen in de 9 producties die we op 6 dagen tijd recenseerden in Londen, is puur toeval. Sterker nog, onze reis naar Londen was al geboekt nog voor we die inplanden of überhaupt wisten wat er geprogrammeerd stond. Het initiële plan was overigens om een paar musicals die stopten ('Bat out of hell', 'Dreamgirls' en '42nd street') opnieuw of voor het eerst te zien. Daar is niets van in huis gekomen, en ook Book of Mormon blijft nog wat langer op onze to do-list pronken. Maar wat waren we achteraf blij dat we geluisterd hadden naar onze musicaltipgevers Sascha en Robin (die veel beter op de hoogte zijn dan wij overigens als het over podiumvoorstellingen en het VK gaat). Zij waren het die ons aanmoedigden om eens iets uit te proberen, dingen te ontdekken. Zeker, niet altijd draait dat goed uit. Caroline or change wordt bijvoorbeeld erg goed onthaald, met vijfsterrenreviews in de UK. En dat terwijl een aantal toeschouwers die voor ons zaten niet meer terugkwamen na het eerste deel, en tijdens de pauze achter ons enkele bejaarden het hadden over toch wel veel van het zelfde op muzikaal vlak en ze een goed verhaal misten. Dat je zo'n musical dan ook dezelfde hoge waardering geeft, ook als je naar het veel beperktere decor en productiebudget kijkt in vergelijking met pakweg Company en Hamilton gaat er dan ook compleet niet in bij ons. Of hoe we net zoals in eigen land het wel vaker grondig oneens zijn met de traditionele media in het VK. Wat 'The Curious Incident of the Dog in the Night-Time' betreft is dat niet zo. Voor die productie schieten superlatieven gewoon tekort. Wat een fenomenale (ook fysiek) intense prestatie levert de ganse cast hier af! Met open mond keken we hiernaar vanop de eerste rij. Zelden zo onder de indruk geweest van een podiumvoorstelling.

'The Curious Incident of the Dog in the Night-Time' gaat over zo veel, onder andere over een disfunctioneel gezin, over Wellington, een hond die vermoord is (zo opent het stuk waarbij je meteen in de actie en de whodunit gesmeten wordt), een jongen met Asperger-syndroom die in een wereld leeft waar infobesitas heerst, en die overdaad aan informatie je gewoon nauwelijks nog verwerken kan. Wat zo geniaal is aan deze productie is dat ze zowel een state of mind-voorstelling is als een lineair verhaal. Voor de pauze weten we al wie het gedaan heeft en start Christopher aan zijn groot avontuur: een trip naar Londen maken waardoor hij zichzelf uit zijn dagelijkse structuur haalt waar hij zoveel nood aan heeft. Een krak in wiskunde is hij en later wil ie astronaut worden (wat een prachtige choreografie oplevert waarbij Sam Newton die het hoofdpersonage speelt door zijn collega's gelift wordt, in de lucht met de benen mag trappen of horizontaal mag stappen tegen de muren die vlakken voorstellen, een aaneenschakeling van lijnen die op hun beurt een reeks punten vormen. De surrealistische kaart trekt Elliott wanneer Christopher het openbaar vervoer neemt, de castleden op hun zij gaan liggen en hij nog wel rechtzit. Ook de nachtmerriescène waarbij Roger Shears (Lucas Hare), Judy (Emma Beattie) en Ed (Stuart Laing) rond het bed van Christopher zitten te ruziën, wat uiteindelijk

meer realiteit blijkt dan nachtmerrie, is indrukwekkend.

Elliot speelt daar ook mee met fictie en non-fictie in het stuk. Zo vertelt het toneelstuk (dat we aan het zien zijn) dat het gebaseerd is op het boek dat het hoofdpersonage schreef. Heerlijk is het om Newton zijn wenkbrauwen te zien fronsen waarbij hij mag tonen dat ie daar het zijne van denkt. Even haalt de voorstelling je zo uit het verhaal en toont het dat het allemaal toneel is. Net zoals in de precieze omschrijvingen en details (onder andere van het oranje blad van een boom dat aan de schoen van de politieagent kleeft) die Siobhan (Emma-Jane Goodwin) al bij de start van de voorstelling uit Christophers boek mag lezen. Dan krijgen we te horen dat zoveel precisie het allemaal echt laat lijken.

Op emotioneel vlak is deze 'The Curious Incident of the Dog in the Night-Time' een ware rollercoaster. Een eye-opener ook voor al wie met mensen met een beperking omgaan, zoals scholen ('All other students at my school are stupid'), opvoeders, politieagenten, ouders, enz. Een van de quotes van Christopher is 'ze zeggen wel dat ik stil moet zijn maar nooit voor hoe lang en waarvoor ik stil moet zijn.' Verder stelt ie dat een metafoor eigenlijk een metafoor op zich is want niet meer of niet minder dan een leugen. Iemands oogappel zijn, heeft niets te maken met iemand graag zien, vindt ie. Het is dus een leugen, wat ie overigens ook van acteren en toneel vindt. Qua zelfrelativering over het medium waar de acteur zijn kost mee verdient, kan dat alvast tellen.

Visueel trekt 'The Curious Incident of the Dog in the Night-Time' zowel alle registers open met erg knappe visuals waarbij Christopher met krijgt smileys tekent, die verbindt met elkaar om zo tot mogelijke verdachten te komen van de moord op de hond. De bollen lichten rood op wanneer ie in het nauw gedreven wordt. Een ook de London Underground-scène waarbij hij zijn ratje Toby (neergezet door de echte witte rat Lola in een knappe verdwijntruc in het rode draagbare hok) wil redden, maar niet beseft welk gevaar hij loopt door op de sporen te gaan zoeken, is erg sterk. Daartegenover staan wondermooie kleine scènes, zoals die wanneer Christopher achterover mag tuimelen om zo een spiraalvorm te tekenen in de lucht terwijl we het geluid van de zee horen. Niet alleen in het decor en de visuals steken dus geometrische vormen.

Heel intiem wordt het wanneer we Christopher in de lucht zien zweven in zijn droomscène als astronaut en daar een zwevende rat tegenkomt (wat aandoenlijk poppenspel oplevert wanneer die even zwaait naar hem) omdat er met die beestjes nu eenmaal in het verleden experimenten in de ruimte werden gevoerd. Dat alles is te zien terwijl op de muren en het podium sterrenbeelden getekend worden van onder andere de Canis major (de grote hond), Orion en Gemini. Hét schattigste moment van de voorstelling waarbij een ganse zaal collectief zwicht, is met stip die wanneer een puppy van twee maanden op de scène gebracht wordt als cadeau voor Christopher. Het hondje is zo ongelooflijk schattig en zal erg snel de rode les tussen zijn jonge kaakjes steken. De guitigheid, het speelse van het nochtans getrainde hondje, is aandoenlijk. De ganse zaal zien en horen we massaal smelten.

Chapeau aan de ganse crew om er steeds in te slagen dat Christopher tegen het einde van het eerste bedrijf treinsporen in een parcours kan aanleggen met bruggen, huizen, bomen, enz. ernaast. Dat vergt zowel voor Newton als de mensen achter de schermen erg veel gevoel voor 'jawel' orde en structuur. Of hoe realiteit en fictie op die manier onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn, deze productie zo veel meerwaarde bieden en nog een verpletterendere indruk geven achteraf door die extra gelaagdheid van het werk.

Wat in eerste instantie Emma Beattie, Stuart Laing en Sam Newton op het podium neerzetten, is ronduit fenomenaal intens qua emoties. Ze geven zich volledig. Ze leven hun rol. De laaiend enthousiaste reacties achteraf zijn dan ook volledig verdiend. Blijf vooral zitten tot het buigen voorbij is, want Christopher heeft nog iets

wiskundigs uit te leggen op minder dan vier minuten tijd dat niet in de voorstelling mocht omdat het publiek dat toch wellicht te saai zou vinden. De oplossing van zijn favoriete examenvraag...

< Bert Hertogs >

'The Curious Incident of the Dog in the Night-Time' speelt nog t.e.m. 27 april 2019 in het Piccadilly Theatre in Londen. Een absolute aanrader om met het hele gezin naartoe te gaan.